

Moniammatillinen toiminta Helsingin kaupungin kuntoutuksessa

Meri Pekkanen

Johtava toimintaterapeutti, perusterveydenhuolto

Helsinki

Kuntoutuksen rooli perusterveydenhuollossa

Arkivaikuttavuus – voidaanko saada aikaan muutos, jolla on käytännön vaikutusta asiakkaan ja tämän lähipiirin arkeen, työelämään tai tulevaisuuteen?

Tarvelähtöisyys – onko kuntoutus ensisijainen ratkaisu tarpeeseen?

- Jos on, onko kuntoutukselle oikea aika:
- Kokeeko asiakas itse muutostarvetta?
- Haluaako asiakas kuntoutua
- Onko asiakkaalla kyky ja mahdollisuus sitoutua kuntoutukseen ja tehdä itse asioita kuntoutumisensa eteen?

Terveys- ja hyvinvointikeskus -malli

- **Johtamisen rakenteet:** THK-ohjausryhmä, esihenkilöverkostot, puheenjohtajien, sihteereiden ja fasilitaattoreiden tapaamiset
- **Kehittämisen rakenteet:** prosessivastaavat (satunnainen palvelutarve, riskien etsintä ja tunnistaminen, paljon palveluita tarvitsevat), työpajat, vuosikello
- **Yhteisen työn tekemisen rakenteet:** paljon palveluita tarvitsevien konsultaatiot, matalan kynnyksen konsultaatiot, palveluiden esittelyt, monialainen palvelutarpeen arviointi, talotoimikunta, Teams, intra

Perhekeskus-malli

- **Johtamisen rakenteet:**
esihenkilöverkostot
- **Kehittämisen rakenteet:** työpajat, vuosikello, Apotti-kehittämisen työrukkanen
- **Yhteisen työn tekemisen rakenteet:**
moniarviointi-lähete –pilotti Kampin perhekeskuksessa, matalan kynnyksen konsultaatiot, lasten kuntoutustyöryhmä, hoitopolut (esim. mutismin hoito), palveluiden esittelyt, Teams, intra

Kuntouttava arviointijakso

- **Johtamisen rakenteet:** esihenkilökokous, toimistokokoukset
- **Kehittämisen rakenteet:** työpajat, Kustihanke, uramalli
- **Yhteisen työn tekemisen rakenteet:** moniammatilliset tiimit (hoitajat, fysioterapeutit, toimintaterapeutit ja sosiaaliohjaajat), Lean-taulut, aamukokoukset, asiakaskokoukset

Case-työskentely: toiminnallinen oireilu

- Muodostettu ammattilaistiimi: lääkäri, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, sosiaalityöntekijä, kuntoutusohjaaja, kuntoutussuunnittelija
- Lähdetty työskentelemään kahden asiakastapauksen parissa yhteisen keskustelun ja sopimisen pohjalta
- Tarkoitus kerätä kokemusta siitä, mitkä asiat toimivat, miten tunnistetaan ensisijainen osaaminen, minkälaisia tuloksia voidaan saada

Apuvälineratkaisut

- Tavoitteena, että ratkaisut asiakkaan apuvälinetarpeissa näyttäytyvät yhtenäisinä
- **Rakenteet:** matalan kynnyksen konsultointi, apuväline-workgroup, apuväline-ohjausryhmä, säännölliset tapaamiset kuntoutussuunnittelun kanssa
- Hankalissa tilanteissa (esim. asiakasmuistutus) mietitään moniammatillisesti ratkaisua
- Tarvittaessa moniammatilliset vastaanotot tai käynnit

Kotikuntoutuskonsultaatio

- Tavoitteena sujuvoittaa kuntoutuspolkuja, jakaa osaamista ja helpottaa erityistyöntekijöiden tavoittamista
- 2023 alusta käynnistyvä pilotti yhdellä alueella
- Teams-tapaaminen 1krt/3vk sekä teams-chat
- Mukana: fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, suun terveys, ravitsemusterapia, farmasia, kotihoito, gerontologinen sosiaalityö

Kotikuntoutus

- Tavoitteena toteuttaa moniammatillisia kotikuntoutusjaksoja kotona asuville helsinkiläisille
- 2015 pilotoitu toimintamalli, jossa mukana toimintaterapia, fysioterapia, kotihoito, tarvittaessa sosiaalityö, ravitsemusterapia, lääkäri
- Asiakkaan oma tavoite, mukaan tarvittavat ammattilaiset ja tilanteen mukaan muu lähiverkosto
- Usein kodin ulkopuolinen toiminta, sosiaalinen toiminta, uudet harrastukset ja esimerkiksi digitaidot tavoitteina

Kustannusvaikuttavat ikääntyneiden palvelut

- **M** = What matters? Mikä on ihmiselle itselleen merkityksellistä?
- **M** = Mobility – liikkuminen kotona ja kodin ulkopuolella
- **M** = Medication – lääkitys
- **M** = Mind – mielenterveys ja aivoterveys, kognitio

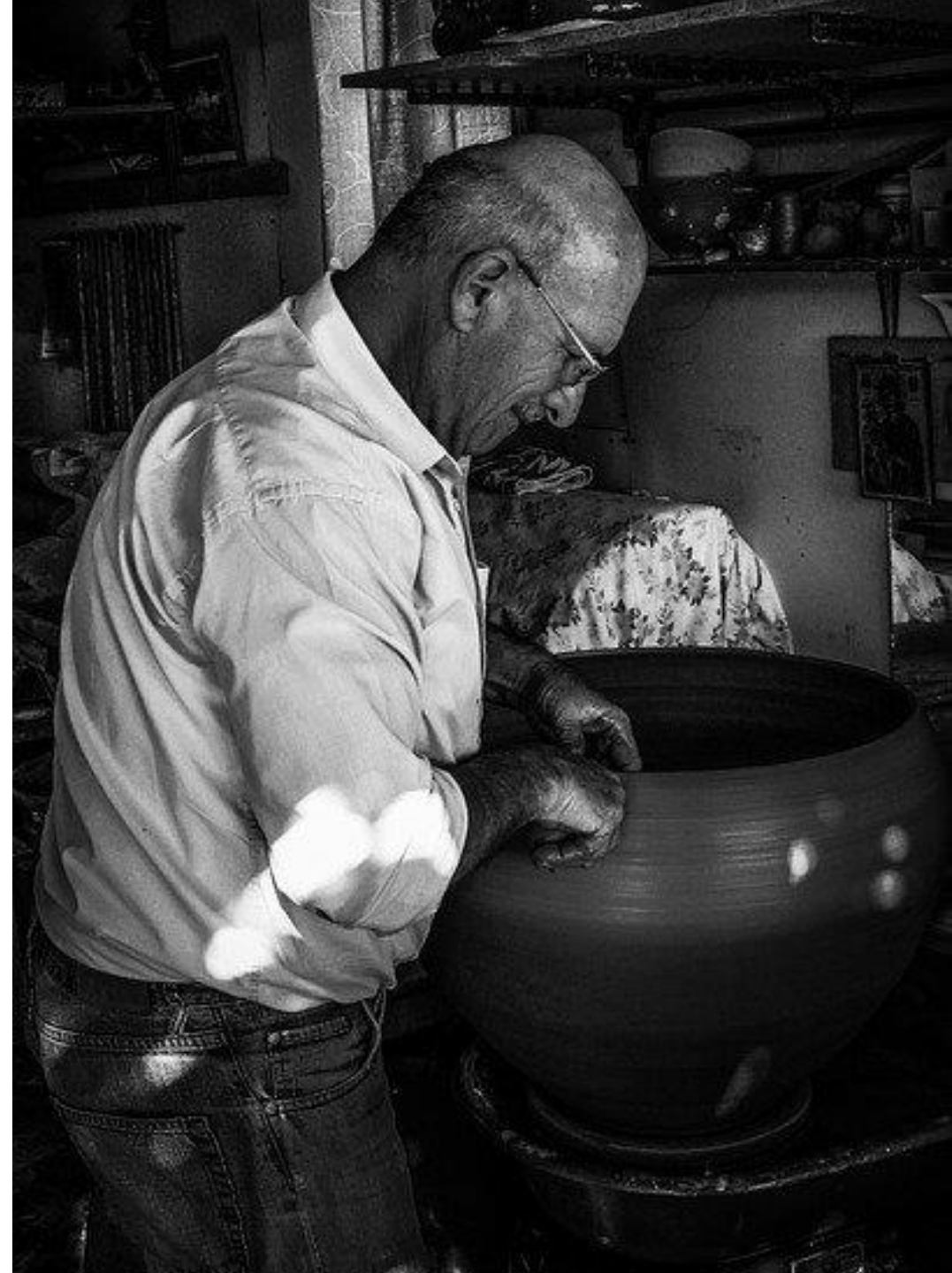
Varhaiskasvatuksen pilotti

- Tavoitteena tarjota oikea-aikaista tukea lasten arkiympäristöön, tunnistaa tarpeita toimintaterapialle ja lisätä yhteistyötä
- Syksy 2022 – toimintaterapeutti jalkautuu meiltä neljään päiväkotiin
- Kokemukset: henkilökunta saanut tukea päätöksentekotilanteisiin ja toimintaan, tunnistettu reagointia vaativia tilanteita, vaikutettu lasten toimintaan konkreettisen keinoin, esihenkilö saanut tukea muutosten toteuttamiseen

Moniammatillisuuden edellytyksiä

- Tutustumisen mahdollistaminen: osaamisen ja ihmisten tunteminen
- Rakenteet moniammatillisen työn tekemiselle ja johtamiselle
 - Konsultaatiotavat, ehdotusten eteenpäin vieminen, palautteen kerääminen, ideoiden esittäminen, toiminnan seuraaminen jne.
- Tarvelähtöisyys → asiakkaan ammattilaisverkoston kokoaminen tarpeen mukaan
- Johtaminen (myös esimerkillä)
- Halu ja arvostus

Materiaaleja

- [Kuntoutuksen vaikutusten arvioiminen](#)
[Intoa kuntoutumiseen – käytännön opas työntekijöille](#)
- Tulossa: Terveyskylä Pro –palveluun
Kotihoidon asiakkaan kuntoutuminen –
kuntoutuskurssi
- [Arkilinkki](#) – Helsingin perusterveydenhuollon
toimintaterapian Instagram-tili

Kiitos!

Helsinki

Kysy lisää: meri.pekkanen@hel.fi

Kuvat: Pixabay